Ч. 38 (14.286). Львів, четвер 20. лютого 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00 „, Піврічно 30·00 „, Річно 60·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Ювилей 80-ліття о. мітрата Тита Войнаровського.

Дня 16. ц. м., в день 80-ліття уродин о. мітрата Тита Войнаровського, явилися в його мешканні представники Ради, Дирекції і службовиків „Сільського Господаря" під проводом *інж. Ю. Павликовського* та зложили Ювилятові і свому президентові побажання. При цім виголосив інж. Ю. Павликовський привітальну промову, в якій вказав на заслуги Ювилята у господарській та освітній ділянці нашого національного життя і вручив йому привітну адресу від „Сільського Господаря". Крім того вручено Ювилятові число часопису „Сільський Господар", присвячене 80-літтю його уродин.

В цьомуж дні зложили Ювилятові побажання представники духовенства та отсі установи: Наукове т-во ім. Шевченка, Просвіта, Рідна Школа, Центросоюз, Ревізійний Союз Українських Кооператив, Зем. Банк Гіпотечний і багато інших.

Ювилят святкував 80-ліття своїх уродин у повному здоровлю, що наповнило гостей надією, що ще довго буде він служити молодшим народнім робітникам своєю все цінною і доброю радою та допомогою.

Протиалькогольний і протинікотинний курс.

Головна Рада Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" у Львові просить все львівське громадянство взяти участь у дводенному курсі, що його уладжує Гол. Рада з нагоди відродженецької кампанії у днях 22. і 23. лютого ц. р. Одночасно з курсом Головна Рада уладжує пропагандивну виставу образів та видань Т-ва „Відродження". Курс відбудеться у домівці Т-ва „Відродження" при вул. Чарнецького ч. 26., партер, праворуч. Програма курсу така:

Субота, 22. лютого: Год. 17.45. Відкриття курсу: д-р Софія Парфанович; год. 18. д-р Маркіян Дзерович: „Потреба боротьби з алькоголізмом і нікотинізмом"; год. 19. о. д-р Іван Гриньох: Завдання духовенства у протиалькогольній і протинікотинній боротьбі".

Неділя, 23. лютого: год. 17. інж. Ів. Прокопів: „Алькоголь і тютюн шкідниками народнього господарства"; год. 18. м-р Михайло Хомяк: „Молодь у боротьбі з алькоголізмом"; год. 19. проф. Юліян Каменецький: „Цікаві питання в алькогології".

Вступ на курс і на виставу вільний. Жертви на відродженецьку акцію приймають з подякою.

Як Італія, так і Абисинія виснажені війною.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. Велике враження викликала вчорашня заява віцеміністра закордонних справ льорда Стенгоп у палаті громад. Опираючись на довірочних звітах Форін Офісу з Північної Італії, зокрема з Турину та Міляно, ствердив він, що Італія дуже болюче відчуває санкції та що Муссоліні не має вже за собою ентузіязму мас. Англійські часописи припускають, що невдача під Макале поставила Абисинію у важку ситуацію: харчеві засоби вичерпуються, відпорна сила слабне.

АБИСИНЦІ МОВЧАТЬ.

АДИС АБЕБА, 19. 2. ПАТ. Абисинський уряд дуже здержливо подає вістки про воєнні операції на обох фронтах. В останній успішній італійській офензиві бачать абисинці випад з метою: перервати абисинські позиції, що загрожували Макале. На півдні, здається, йдуть завзяті бої коло Сассабанег. Музулманське племя Сельт щойно тепер підчинилося мобілізаційному приказові.

Протиіталійський курс в Анґлії.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. В англійській пресі помітна акція за введенням ембарго на нафту, а якщоб це не пощастило, дальших, ще точно не очеркнених санкційних постанов. На запит предсідника комітету 18-ьох висловила Франція побажання, щоб найближча сесія комітету, яка має вислухати звіту нафтових експертів, відбулася 9. березня. Навпаки — Велика Британія налягає, щоб цю дату приспішити на один тиждень: англійська преса уважає це необхідним з огляду на останні події на фронті та сподіється, що міністер закордонних справ виїде до Женеви, щоб вплинути на праці санкційного комітету своїм особистим авторитетом.

„ГОДІ ЗАОХОЧУВАТИ ІТАЛІЙЦІВ ПРОДОВЖУВАТИ ВІЙНУ".

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. У палаті льордів відбулася вчора дискусія над східно-африканським конфліктом. Були голоси проти санкцій, зате льорд Сесіль домагався введення ембарґа на нафту без огляду на становище Америки. В імені уряду промовив держ. підсекретар у міністерстві закорд. справ. Стенгоп.

Він заявив: Хочемо мира, але не можемо виступити з пропозиціями, що заохочувалиб Італію дальше вести війну. Італійці не числилися з договорами і поставили Лігу Націй у таке становище, що вона могла або пристосувати санкції або признатися до свого безсилля. Санкції мають сильний вплив на Італію. Годі передбачити майбутнє, але слід сподіватися, що зусилля Ліги Націй пощастять.

ГОСТРА ВІДПОВІДЬ АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 19. 2. ПАТ. Форін Офіс відповіло на ноту з 24. січня, якою Італія запротестувала проти заходів британської дипльоматії, щоб дістати запевнення оборонного співділання від середземноморських держав. Британський уряд заявляє, що своє становище очеркнув у меморандумі до Ліги Націй та що дальше листування на цю тему уважає безцільним. Тон британської ноти неприхильний; англійські офіційні чинники пояснюють його недавніми провокаційними нападами італійської преси на Велику Британію.

РИМ, 19. 2. ПАТ. На марґінесі вище згаданої англійської ноти заявило італійське міністерство преси і пропаганди, що британський уряд держиться по доктринерськи текстів і не хоче зрозуміти італійської точки погляду, тому унеможливлює реальне порозуміння.

Парцеляція між селян чи нова кольонізація?!

З приводу заяви премієра Косцялковського у земельній справі.

Львів, 19. лютого 1936.

Шеф уряду п. М. Косцялковський присвятив у своїй сьогоднішній промові також одно ширше місце селові. При тому сам з притиском підкреслив ту справу, якої довгі роки високі офіціяльні чинники прилюдно не порушували: справу перелюднення села і справу земельної реформи.

„При сьогоднішньому господарському стані, — консумційному і продукційному, — тяжить над державою перелюднення села. Висловлюється воно кількамільйоновим числом. У дрібних рільних господарствах стрічаємо сьогодні **поголовний надмір здібних до праці рук, які не находять праці.** Звідси біда на селі, звідси погіршення гигієнічних умовин і трудність здобувати культуру".

„Запас землі, що надається до парцеляції, не є в Польщі такий великий у відношенні до згущення хліборобської людности, щоб на цій дорозі можна дійти до повного оздоровлення аграрної структури. Одначе стверджую з цілим натиском, що чим **менший цей запас землі, тим більша конечність пляново ним розпоряджатись** і використати для найважніших завдань, до яких зачисляю **доповнення карлуватих господарств** і відтяження шляхом **осадництва** найбільше перелюднених околиць. Тому теж парцеляційний рух, що поважаю особливо у часі кризи, ставлю сьогодні у чергу важних і пильних завдань".

Ці вийнятки з промови премієра характеризують ясно цілі уряду. Для нас, українців, справа земельної реформи з усіх пекучих справ — найбільш пекуча. А вже найактуальніша вона в Галичині, що є мабуть унікатом на карті Европи щодо скількости й вигляду карловатих господарств при одночаснім браку якихнебудь можливостей розмістити надвишку населення у промислі і торговлі, чи на еміграції. Ми є **типовою країною земельного голоду,** але і голоду людности взагалі. Ми душимося на власній землі і чим дали тим більше стаємо з господарів цілковитими пролетарями, позбавленими не тільки варстату праці, але й можливости веґетувати, яких єдиною ціллю — добути шматок сухого хліба або пісної бульби.

Українське населення у 87% селяни. А проте ці селяни, що мають бути продуцентами харчевих засобів, самі у 80% примирають щорічно голодом, а їх незаспокоєним ніколи бажанням — раз добре наїстися. Хто не вірить — просимо зараз таки поїхати на українське село, в якомунебудь східно-галицькому повіті та запитати поголовно: скільки разів денно їдять теплу страву, скільки їдять хліба і коли (вже не дорослі, а діти) бачили останній раз кусник мяса. Це пер

манентний стан, який погіршується з дня на день: ростуть діти, які вже не мають куди йти і не мають чим ділитись. Вони лишаються у батьків і тому сьогодні є вже 1—2 моргові господарства, на яких сидить 2—4 родини. І вони дальше розростаються...

Люди, відповідальні за дальший розвиток, вже не льокальних, а історичних подій, мусять мати цей образок нашого села перед очима. Бо такі умовини родять розпуку, розпука не керується холодним розумом і передбачуванням. Коли у таких умовинах український селянин ще творить власні культурні цінности і ратується господарською самодопомогою при помочі власних економічних установ, то це геройство, яке є теж унікатом в історії народів. Але якже нужденно виглядають при цьому численні заходи сусідів, щоби того нашого селянина, що змаганий у боротьбі з нуждою добиває до берега, відштовхнути на глибінь, де він мав би потонути? Про такі заходи чуємо разураз зі щоденних звітів із краю — деколи вони й переходять на стовпці преси.

Та навіть самі урядові числа говорять нам про це дуже багато. Ось дані про скільність господарств відповідно до їх величини на основі перепису з 1931 р. (даних про Волинь, Полісся і Холмщину ще не оголошено):

Воєвідство	Загальна скількість господарств	Скількість господарств відповідно до величини уживаного ґрунту													
		до 2 гект.		2—5 гект.		5—10 гект.		10—15 гектарів		15—50 гектарів		більше як 50 гект.		незнаної величини	
		число	%	число	%	число	%	число	%	число	%	число	%	число	%
Львів . . .	367.612	151.026	41.1	139.149	37.8	34.137	9.3	3.770	1.0	1.104	0.3	615	0.2	37.805	0.3
Станиславів	210.243	121.956	58.1	52.557	25.0	11.314	5.4	1.670	0.8	820	0.4	318	0.1	21.608	10.2
Тернопіль .	227.371	89.769	39.5	80.638	35.5	22.114	9.7	2.930	1.3	912	0.4	413	0.2	30.595	13.4
Разом	805.226	362.751	45.0	272.344	33.8	67.565	8.3	8.370	1.0	2.836	0.3	1.349	0.1	90.011	11.5

Ці дані — цеж один жах! Аж 45% господарств — це нежиттездатні господарства нижче 2-ох гектарів. Нежиттездатні, але вони мають половину населення цієї території! І прогодовують — але так, що недоїдання, туберкульоза й усі найгірші злидні — це щоденні гості в українській селянській хаті. А хіба ж постійна пошесть тифу, сліпоти й інших недуг, це не наявні докази постійного підголодового стану нашого села?!

Тому доповнення цих господарств з великої власности — це направду діло необхідне і таке, що його треба витати. Бож це рятунок від повільної голодової смерти десятьох, ба — соток тисяч українських селянських родин. Запас землі — каже премієр — невеликий і тому треба ним пляново диспонувати. Уважаємо, що найбільше доцільно, найбільше пляново, з найбільшими користями для нашого селянина може таке доповнення перевести тільки українська парцеляційна установа. Хочемо самі гоїти нашу аграрну рану, а вона за болюча, щоб над нею порпалися люди, яким чуже є селянське лихо, та які уважають парцеляцію не як останню дошку рятунку для нашого зголоднілого на землю селянина, а як рятунок для задовжених дідичів або як інтерес сам для себе.

Але в промові премієра є теж мова про осадництво. Справа поставлена ясно: з перелюднених околиць дати населення до менше перелюднених. Це зрозуміле. Але ми мали вже нагоду переживати осадництво — на нашій шкурі. На саме це слово здригається наш селянин, бо воно означає пришельців, що забирають йому останню надію: поміщицьку землю. Багато пишуть і говорять, що це „панська", а що власники здебільша пани-поляки, то й „польська" земля. Алеж тільки формальними її власниками були пани-поляки. Фактичним господарем поміщицької землі був все український селянин: зразу як її власник (доки не „вадали" її панам), потім як кріпак закріпощений, а потім як той, що від часу скасування панщини її своїми руками обробляє. Чи є такий моральний закон, що чуже осадництво на землі зрошеній потом і оброблюваній трудом українського селянина (хоч формально: поміщицькій!) міг би оправдати? І тому хочемо сподіватися, що заява премієра буде у реалізуванні допомогою, а не шкодою для знужденілого українського хлібороба.

Чому ми підкреслюємо небезпеку осадництва? Бо нераз в останньому часі чуємо про добрі заміри урядових верхів, а що іншого роблять люди на долах. Дня 5. ц. м. відбулися загальні збори „Малопольського Товариства Рільничого" у Львові, а на ньому між іншими рішено таке:

„Державний Рільний Банк повинен набувати всі земельні маєтки виставлені на ліцитацію з метою парцеляції".

„Державний Р. Банк повинен також закуповувати землю в середущій Галичині („сьродковей Малопольсце") від дрібних рільників, яку продавав би відразу між рільників, що остались на селі, на довгоречинцевий і дешевий кредит. Це уможливилоб тим, що позбуваються ґрунту в середущій Галичині, набуть значно більше землі на окраїнах („кресах")".

Отже з повітів Кольбушова, Ланцут, Ряшів, Ніско, Переворськ, Дембіца і т. д. малиб осадники йти шукати землі до тих, що у них аж 45% господарств — це господарства нижче 2 гектарів! Мабуть не про таке осадництво говорив премієр — але таке готові ми знову переживати. Проти нього буде боронитися все українське селянство і весь український нарід. Бо український селянин не може дійти до того, щоби гинути з голоду на рідній землі.

Тому українське селянство чекає з нетерпеливістю, щоби при допомозі власної установи і на основі заяви премієра — дійти до землі, що за йому Божими і людськими правами давно належиться.

Волинське Єпархіяльне Зібрання.

12. і 13. лютого відбулося у Кремянці під головуванням архиєпископа Олексія Волинське Єпархіяльне Зібрання для затвердження звідомлення Духовної Консисторії з виконання буджету за 1934. р., прийняття проєкту єпархіяльного буджету на 1936. р., вислухання актів ревізії клиноводства, рахівництва і операцій Свічного Комітету за 1934. р., реферата про стан місійної діяльности у 1935. р., а також про стан навчання православної релігії в початкових і середніх школах Волині у 1934-35. р. Засідання відбулись у великій салі Дух. Семинарії, прикрашеній тропічними рослинами, портретами та державними польськими прапорцями. На почесному місці велике погруддя Т. Шевченка. Голосно лунала українська мова; іншої тут не було чути, хіба нишком...

Відкриваючи зібрання, архиєп. Олексій у своїй вітальній промові звернув увагу волинському духовенству на ту велику ролю, яку тепер відограє в житті кожного народу національний момент і сказав, що треба любити український нарід до болю, до мук, але в світлі Христової віри; призивав духовенство не цуратись його і близько підійти до його радощів, до його горя, пам'ятаючи, що тільки в єднанні з посестою можлива праця духовенства.

Настрій на з'їзді діловий. Помічалось зацікавлення предложеними справами. Буджет Консисторії на 1936. р. висловлюється в сумі 186.800 зол. і складається в прибутках: з дотацій державного скарбу 7.000 зол., зі свічних операцій 18.000 зол., з продажі метрикальних бланкетів 5.500 зол. і з оподаткування парохіяльного духовенства 156.300 зол. (оподаткування кожної парохії дає коло 200 зол.). У видатках є такі позиції: на утримання св. Синоду у Варшаві 36.000 зол., (або 20 прц. цілого буджету), на утримання канцелярії Консисторії з додатками на соціяльне обезпечення 82.038 зол. (або 45 прц. буджету), на видання єпархіяльного органу „Церква і Нарід" 10.000 зол., на єпархіяльну місійну працю 5.000 зол., на фонд варш. митрополита Денися 2.600 зол., на канцелярійні та поштові видатки 16.000 зол., на допомогу Волинській Дух. Семинарії 7.500 зол.

Дотації українським приватним школам на Волині признано в сумі 3.800 зол. (або 2 прц. цілого буджету). В тому числі українській гімназії у Кремянці 1.500 зол., гімназіям у Луцьку й Рівному по 1.000 зол. і прив. українській початковій школі ім. гетьмана Мазепи в Рівному 300 зол. Далі на утримання архиєрейських домів асигновано 6.600 зол., благочинним (деканам) 6.750 зол., на ремонт Почаївської Лаври 10.000 зол. та непередбачені видатки 412 зол., разом 186.800 зол.

Великі дебати викликало асигнування 10.000 зол. на ремонт Лаври. Буджетова комісія запропонувала скреслити з буджету цих 10.000 зол. як протест проти невідповідного відношення Лаври до владики Олексія, за вороже відношення намісника Лаври архим. Пантелеймона (галицького москвофіла) до українства і за те, що в складі призначеної митрополитом Денисом комісії на ремонт Лаври зовсім нема українського елементу, а лише росіяни-„зубри". І предсідникові з'їзду треба було ужити свого авторитету, щоб те асигнування залишилося в буджеті. Одначе збори висловили побажання, щоб Почаївська Лавра вернулась у склад Волинської Єпархії, бо дотепер творить вона домену варшавського митрополита на Волині, де мають захист московські недобитки і де вони ведуть свою розкладову роботу серед українського населення, користуючись своєю незалежністю від волинського єпископа.

Зібрання знову ухвалило звернутись до державної влади і митрополита Дениса з проханням заснувати ліцей на Волині, а не у Варшаві, як це передбачує міністерський проєкт, а для підтримки цього скреслює з буджету 6.000 зол. на інтернат у Варшаві, де діти правосл. духовенства вчаться в польських гімназіях, замість семинарій у Кремянці та Вильні.

Багато теж розмов викликав проєкт буджетової комісії зменшити асигнування на утримання Варшавського Синоду із 42.000 зол. на 36.000 зол. Більшістю голосів таїнним голосуванням

Підсумки еспанських виборів.

МАДРИТ, 19. 2. ПАТ. Офіціяльно подали вислід виборів у Мадриті: людовий фронт здобув 225.000 голосів, правиця 187.000. Хіль Роблес, що стояв на 7 місці листи правиці, перепав у виборах. Премієр Валлядарес заявив, що точні висліди виборів будуть відомі щойно завтра, 20. ц. м., тому що подекуди треба було перевести додаткове голосування. Правдоподібно правиця матиме 168 мандатів, центр 41, лівиця 221; кому припадуть останні 42 мандати — ще невідомо. Лівиця сподіється дістати 250 мандатів. З дня на день ждуть кабінетної кризи.

ПРИВЕРНЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КАТАЛЬОНІЇ.

МАДРИТ, 19. 2. ПАТ. Новий губернатор Катальонії Мавес привернув діяльність громадських рад, припинену від здавлення сепаратистичного зриву осінню 1934 р. Юрба оваційно привитала посадника Барсельони, який у промові висловив м. ін. надію, що небавом повернуться на свої становища члени катальонського уряду, тепер увязнені.

НЕ БУЛО ВІЙСЬКОВОГО БУНТУ.

МАДРИТ, 18. 2. ПАТ. Телеграфічна аґенція Фабра заперечує чутки, правдоподібно ширені лівими кругами, про військовий бунт на летунському майдані в Куатросвієнтос. Ці вістки викликали були неспокій у Мадриті, де — подібно як у Барсельоні — ліві організації були в поготівлі.

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ.

БАРСЕЛЬОНА, 19. 2. ПАТ. Частина населення Моністроль виступила проти військової влади, що усунула посадника; у сутичці ранили кілька осіб.

МАДРИТ, 19. 2. ПАТ. По вязницях привернули спокій; лише у Бурґос збунтувалися вязні, але їх присмирили без проливу крови. Воєнний стан проголосили у Сараґоссі, Валенсії, Аліканте, Мурсії та Сан Хоссіє. У Сараґоссі поліція стрілами розгоняла демонстрантів, що домагались амнестії для політичних вязнів; 1 убитий, 2 жінки та 4 мужчин ранених. Арештували чимало комуністів.

прийнято проєкт буджетової комісії. Цілу бурю протестів викликав лист уповноваженого Російського Народнього Обєднання (РНО) п. Первенцова, щоб Зібрання, асиґнуючи дотації українським приватним ґімназіям, асиґнувало якусь суму і на російські ґімназії в Рівному й Луцьку та на російські народні школи в Рівному і Ковлі. Гідну відповідь на той лист дав священник Губа з Ковля, який схарактеризував ролю тої чорносотенної московської організації в житті нашого народу, як розкладову і деморалізуючу і рішуче заперечив право росіянам на допомогу для їх шкіл, бо школи такої тут не потрібно. Над листом РНО збори по промові посла Певного перейшли до денного порядку, хоча був такий священник (Соколовський Олексій), який в імя принципу, „що у церкві нема елина ні юдея“ просив асиґнувати гроші і на московські школи. Помітний був виступ сеніора волинського духовенства протоєрея Сергія Селецького, який обстоював необхідність збільшити асиґнування грошей на українські ґімназії принаймні в 2—3 рази, бо він палеміє від сорому, що так мало асиґнували (3.500 зол.).

Надаючи велике значіння національному моментові в житті Православної Церкви на Волині, збори приняли з радістю та великим вдоволенням праці комісій для перекладу богослужбових книг на українську мову при Українському Науковому Інституті у Варшаві, а також просили вищу духовну владу одобрити праці цієї комісії і якомога швидше надрукувати ці праці для загального вжитку, як теж видати Євангелію, Апостол і ноти церковних співів.

Застановившись далі над справою навчання православної релігії в школах продовж 1934-35 шк. року, збори ствердили, що у справоздавчому році було на Волині 1.477 початкових шкіл, 12 ґімназій (у тому числі 3 приватні українські), 1 дух. семинарія й 1 дяківська школа, 3 учительські семинарії і 16 спеціяльних фахових шкіл, де вчилося 140.000 православних учнів. Тепер положення навчання погіршилося, бо зменшили число годин (у початкових школах 2 години тижнево по 45 хв.); далі шкільні інспектори призначають на катехитів для прав. дітей без порозуміння з епархіяльною владою, без канонічної місії, не тільки світських учителів, але навіть людей чужої релігії та зменшили платню за науку релігії. Крім того Синод до цієї пори не видав в українській мові підручників релігії, пристосованих до нових програм навчання, не видав програм для навчання, а також нема підручників в методики релігії. Ухвалено просити міністерство освіти і православну митрополію усунути всі ці ненормальности і звернутись до духовенства з закликом поставитись пильніше до своїх обовязків катехитів і частіше скликати епархіяльні конференції з катехитами. Підкреслено, що науку православної релігії мусять конечно викладати українською мовою і з українських підручників.

У викладах і в дебатах про справу місійної праці на Волині червоною ниткою проходить необхідність дуже поважно звернути увагу на національний момент; проповіди і релігійно-моральна література повинні бути лише в українській мові, тому збори ухвалили звернутися до Синоду з просьбою прислати на Волинь місійну літературу лише в українській мові, а також видати молитовник українською мовою. При кожній парохії повинні теж заложити бібліотеки для користування парохіян, де булиб і світські книжки.

На Зборах повідомлено, що в мин. році впало з рук терористів 3 прав. священників — Рогальський, Пятаченко і Татуре. Двох священників суд засудив на вязницю — протоєрея Червинського з Ковля за те, що в церковній проповідниці зневажив папу римського і католицьку релігію, а священника Табаковського зі с. Городище на Лучичині під закидом приналежности до ОУН.

Наприкінці слід зазначити, що на Зїзді кількох промовців підкреслювало думку про те, яке позитивне значіння для справи оздоровлення Православної Церкви на Волині має участь у працях Зїзду тих кількох світських, які можуть заглянути туди, куди око священника не відважиться заглянути.

Не комуністи зробили революцію у Параґваю, а солдатеска.

АСУНСІОН, 19. 2. ПАТ. Провідник параґвайських повстанців полк. Франко заявив, що причиною революції було невдоволення закордонною політикою дотеперішнього уряду та обурення колишніх вояків з недавньої війни з Болівією. Зате звідусіль стверджують, що повстанці зовсім не сприяють комунізмові. Сам полк. Франко перебуває в Буенос Айрес, куди недавно виселив його щойно повалений уряд, підозріваючи його у звязках з комуністами. На домагання параґвайського посла арґентинський уряд згодився придержати полковника Франка, доки не вилане нового параґвайського уряду, винесеного революцією. Сподіються, що йому все таки вдасться вискинутися з Арґентини на приватному літаку, тимбільше, що провідники повстання візвали його телеґрафічно до повороту. Дотепер у заступстві кермує повстанням підполк. Сміт. Владу обняли колишні вояки, що на голову держави висувають полк. Франка. Дотеперішній президент Аяля сховався разом з начальним вождом Естіґаррібія на канонірку і зложив димісію на руки її команданта. Трамвайний рух в Асунсіон здержаний, часописи не виходять; зрештою панує спокій; місто обсаджене військом.

—o—

ЧИ ТУДИ ДОРОГА?

Дальші замкнення сметанкових стацій в Заліщиччині.

Пишуть нам із Заліщиччини:

В ч. 26 „Діла“ з 4. лютого ц. р. була статейка про замкнення старостом у Заліщиках в другій половині січня ц. р. сметанкових стацій, приналежних до районових молочарень М.С., в цілій західній частині заліщицького повіту, а в ч. 28 „Діла“ з 6. лютого ц. р. обширний допис із села Базар, чортківського повіту, про замкнення заліщицьким старостом сметанкових стацій у **Цапівцях і Садках** (повіт Заліщики), що належать до Районової Молочарні в Базарі. В справі замкнення сметанкових стацій у Цапівцях і Садках вніс посол д-р Степан Баран інтерпеляцію в соймі до міністрів: внутрішніх справ та рільництва і земельних реформ, а надто інтервеніював особисто у тернопільського воєводи п. Дзевалтовського-Ґінтовта. Висліди тої інтерпеляції та інтервенції покищо нам невідомі, а тепер приходиться нам занотувати тільки нові замкнення — теж з другої половини січня ц. р. — сметанкових стацій у кількох дальших громадах заліщицького повіту.

Шукаючи виходу із затяжної господарської скрути, наше селянство кількох південних подільських повітів (Борщів — Заліщики — Чортків — Бучач) в останніх часах зачало основувати районові молочарні у важніших центрах повітів зі сметанковими стаціями в поодиноких громадах. Цілою акцією кермував наш фаховий союз: Краєвий Молочарський Союз „Маслосоюз“ у Львові, чи пак його окремий інструктор в Чорткові. Нова донедавна галузь господарської організації на південному Поділлі знайшла велике зрозуміння у наших селян, біда тільки, що стрінулася вона з великими перепонами деяких старость.

Найбільше перепон наша молочарська організація мала в останніх роках на терені борщівського повіту, якого значна частина лежить у прикордонній смузі, до якої доступ можливий лише на основі так званих червоних карт, себто карт вступу на прикордонну смугу, які видає староство. Довгі часи ніякий інструктор Маслосоюзу такої червоної карти не міг дістати і тому на значних просторах борщівського повіту не можна було перевести правильної молочарської організації. Борщівський староста п. Вахалович свій заказ вступу інструкторові Маслосоюзу у прикордонну смугу мотивував політичними оглядами, мовляв — дотичний молочарський інструктор є політично підозрілий. Тимчасом той сам староста, як предсідник повітового виділу, і на засіданнях господарської комісії при повітовій раді і на засіданнях повітового виділу та на зібраннях війтів форсував усіми засобами молочарську акцію під патронатом повітового виділу, яка мала бути — очевидно — у польських руках. Ця акція не так повелася, як цього собі дехто бажав. Маслосоюз добився остаточно деякої свободи рухів у своїй організаційній праці у борщівському повіті, організуючи велику Районову Молочарню в Ґермаківці зі сметанковими стаціями в кільканацяти громадах прикордонної смуги, почавши

від Скали й Івашкова. Всіх перепон, як зачуваємо, ще таки не усунено і місцева адміністраційна й поліційна влада, а навіть КОП (Корпус Охорони Пограничя), пильно стежать і дальше за нашою молочарською організацією.

Один з останніх південно-подільських повітів, що приступив до зорганізованої праці у молочарській ділянці під кермою Маслосоюзу, був заліщицький повіт. Відповідний ґрунт приготовано заходами наших місцевих старих, досвідчених і заслужених освітніх та економічних діячів, головно б. сенатора Василя Бараника і д-ра Романа Стефановича, — і відкрито Районову Молочарню Маслосоюзу в **Торськім**, повіт Заліщики, для південно-західної частини повіту. Громади північно-західної частини повіту, що межують з повітами: чортківським і бучацьким, приділено до Районової Молочарні в **Базарі** (повіт Чортків) — а саме згадані вже Цапівці і Садки і до Районової Молочарні в **Скоморохах** (повіт Бучач), де розвів широку й успішну молочарську акцію місцевий парох о. Іван Галібей. До Районової Молочарні в Скоморохах приділено зі заліщицького повіту недалекі громади: Хмелева, Лятач, Дорогичівка і Сверщківці, влаштовуючи всюди сметанкові стації.

Влаштування молочарських районівок у Базарі, Скоморохах і Торськім, як і сметанкових стацій у поодиноких громадах, відповідало вповні гігієнічним приписам і постановам промислового закону. Повідомлено дотичну владу, викуплено промислові патенти і розпочато намічену працю.

Та тут увійшла небавком в дорогу молочарська акція повітового виділу в Заліщиках, що конечно хоче вислідувати державу з її господарським етатизмом і береться до праці всупереч усім вимогам господарської льогіки і життєвої практики. В кілька місяців по оснуванні Районової Молочарні, члена Маслосоюзу в **Базарі**, повітовий виділ у Заліщиках оснвує польську конкуренційну молочарню в селі **Бураківка**, що віддалене від Базару всього три кільометри, хоч закон виразно забороняє основувати кооперативні молочарні близько себе, і приміщено її в сутеринах, всупереч теж виразній постанові закону. Як відомо вже з допису „Діла" ч. 28, конкуренційна польська молочарня в Бураківці дістала поміч від чинника, що в господарські справи не повинен мішатися. А саме комісія збірної громади, до якої належать Цапівці і Садки, замкнула і запечатала кружлівки збірних станиць у Цапівцях і Садках, і не помогла нічого інтервенція в уряджуючого віцестарости в Заліщиках (староста п. Кжижановський цілий січень ц. р. був на відпустці). Відомо теж зі згаданого допису, які великі перепони від місцевої поліції мала й сама Районова Молочарня в Базарі при своєму уруханомленні. Поліція не допускала навіть віддавців сметанки до льокалю районівки в Базарі і щойно особиста інтервенція на місці чортківського старости п. Мошинського перепинила цю небувалу господарську ревність поліції.

Не менше „дбайливим" про господарське піднесення нашого села є і повітовий виділ у Заліщиках. Крім згаданої конкуренційної польської молочарні в Бураківці ця самоуправна установа постаралася про оснування другої конкуренційної польської молочарської районівки в **Торськім**, повіт Заліщики, і то вже після того, як основано тамже Районову Молочарню, чл. Маслосоюзу. Для успішнішої конкуренції польську районівку в Торськім приміщено у найближчому сусідстві української районівки у віддалі яких 200 метрів.

Та на цьому ще не кінець.

Староство в Заліщиках у часі, як староста п. Кжижановський був на відпустці, в січні ц. р. замкнуло сметанкову стацію в **Шутроминцях**, повіт Заліщики, що належала до української Районової Молочарні в Торськім, а дальше в тому самому часі сметанкові стації: в **Хмелевій, Лятачі, Дорогичівці і Сверщківцях**, повіт Заліщики, що належали до української Районової Молочарні в Скоморохах, повіт Бучач. В цей спосіб заліщицьке староство за один місяць січень 1936 р. замкнуло й унерухомило аж сім наших господарських станиць, якими були сметанкові стації районівок, членів Маслосоюзу, і тимсамим припинило зовсім дальшу молочарську організацію в дотичних громадах.

Покищо стільки. А тепер питаємо: Кому це потрібне і чи те все причиниться до — не кажемо вже політичної, — але суто господарської нормалізації польсько-українських відносин і до господарського піднесення села?!

Болячки судівництва та павперизація адвокатури.

У вівторок 18. лютого ц. р. ішла далі дискусія над буджетом. Сойм приняв без дискусії і без змін буджет предзидента Польщі, опісля буджет сойму і сенату, Найвищої Контролі Палати та президії ради міністрів. Довша дискусія велась при розгляданні буджету міністерства справедливости. Референт пос. Сюда висунув низку домагань до міністерства справедливости. Домагався зміни права убогих, обнижки суд. оплат, обговорив справу ремесла по вязницях і павперизацію адвокатів. Висловився за тісною співпрацею судів, прокуртаорів та адвокатів. Домагався зміни закону про устрій адвокатури, щоби міністерство справедливости мало вплив на склад адвокатури та щоби завело примус судової практики для адвокатських аплікантів. У дискусії промовляло кількох послів. Кс. Любельський домагався скасування безплатної практики для аплікантів у судах.

Довшу промову виголосив *пос. І. Волянський* від Української Парляментарної Репрезентації, якої широкий зміст подаємо окремо. Промовцям відповідав віцеміністер Сечковський. Заявив, що адвокати мають самоуправу і мусять самі собі помагати. Запевняв, що мініcтерство справедливости не обмежує діяльности адвокатів, але зате інші державні уряди неприхильно ставляться до адвокатури. Опісля сойм приняв буджет міністерства справедливости і маршал сойму відложив засідання до середи.

З організаційного руху.

Політична нарада в Городку.

Дня 13. лютого ц. р. відбулася в Городку заходом Повітового Народнього Комітету велика політична нарада інтелігенції і представників сіл Городеччини. Нарадою проводив голова П. Н. К. в Городку *о. Микола Думанський*. Основний реферат про нинішнє політичне положення під теперішню хвилину та про діяльність Української Парляментарної Репрезентації виголосив ред. *Гриць Гладкий* зі Львова. По рефераті вивязалася річева дискусія, в якій забирали слово: о. М. Думанський, о. В. Демчук, о. Т. Цар, дир. Буцманюк, м-р Татух і студ. Стець та Яворський. В дискусії порушено багато пекучих справ Городеччини, головно недостачу добре налагодженого апарату у культурно-освітній і господарській ділянці таки в самому повітовому центрі в Городку. Присутні порушили теж справу створення політичних клітин УНДО по всіх селах повіту, які своєю активністю та конструктивною працею були б основою діяльности нашого політичного проводу. Голова ПНК повідомив приявних, що вже в найближчому часі буде відчинена в Городку Повітова Народня Канцелярія, в якій урядовець даватиме членам в означених днях правні поради.

На внесок о. сов. Теодозія Цара присутні одноголосно приняли такі дві резолюції: 1) Повітовий Народній Комітет у Городку на нараді 13. лютого ц. р. одобрює діяльність проводу УНДО та УПР; 2) ПНК просить, щоби Президія УНДО у Львові звернула більшу увагу на Городеччину і своєю активною підтримкою та вказівками причинилася до зміцнення політичного життя городецького повіту.

Хоч у четвер 13. лютого була метелиця, на нараду прибуло понад 80 учасників. Заступлені були такі села: Галичанів, Городок, Годвишня, Добростани, Дроздовичі, Каменобрід, Мавковичі, Мальчиці, Річичани, Тучапи та Угерці.

Закінчуючи політичну нараду предсідник подякував представникові УНДО ред. Г. Гладкому і всім приявним за участь. На загальне бажання назначив голова чергову політичну нараду для ширшого громадянства Городеччини, на якій подрібно буде обговорена організація повіту під політичним оглядом, на пятницю 20. лютого ц. р., год. 11. передпол. у Городку в салі т-ва „Поміч"; для інтелігенції повіту буде нарада того самого дня в год. 4. попол.

Новий нафтовий басейн у Галичині.

У вівторок 18. лютого ц. р. віцепрем. Квятковський заявив у сенаті ось що: „*Стоїмо мабуть перед фактом нового досить видатного нафтового басейну*". Нема сумніву, що віцепреміер мав на думці новий басейн в околиці Михнівця та Липа пов. Лісько. Власники нафтових ґрунтів у цьому районі досі не контрактують піль, чекаючи терпеливо на прихід українського капіталу.

СУДІВНИЦТВО.

ЗМІСТ ПРОМОВИ ПОС. Д-РА ІВАНА ВОЛЯНСЬКОГО НА ЗАСІДАННІ СОЙМУ ДНЯ 18. II. 1936. ПРИ БУДЖЕТІ МІНІСТЕРСТВА СПРАВЕДЛИВОСТИ.

Приглядаючись теперішньому буджетові Міністерства Справедливости стверджую, що преліміновані доходи мають покрити преліміновані видатки майже у 43%; ті цифри вказують ясно на недопускальну спеціяльно у тому ресорті тенденцію створити „самовистарчальність". Вимір справедливости є такою самою конечністю, як удержання внутрішньої й вовнішньої безпеки краю, а про дохідність у тих ресортах нема мови.

Адже є фактом, що сьогодні віритель крім вступної оплати при початку справи перед судом мусить згори внести оплати за цілу судову розправу, дарма, що дуже часто нема виглядів не лише на скоре, але взагалі на виекзекування присуду. Чейже трудно замикати дорогу до державного суду громадянинові, який по думці ст. 112 к. п. ц. не може добути посвідки „цілковитого вбожества". На просторі львівської Апеляції у випадках, де виказано направду цілковите убожество, судді, пристосовуючись до цілої повени обіжників та устних поучень у цій справі, — постійно — за нечисленними виїмками — **відмовляють** права вбогих.

Дальше вважаю, що й супроти справ про ушкодження тіла, та злобне ушкодження чужої власности слід би зірвати з дотеперішнім підтяганням їх до категорії приватних обвинувачень з обовязком вплачувати зачети, бо направду це веде до захитання безпеки бідної одиниці.

Зовсім слушно вказують на невчасну ощадність в обсаджуванні судейських становищ, зайву поквапність у стосуванні слідчих арештів, що у 25—30% кінчаться звільненням арештованих судами. Справді замало рахуємось з тим великим добром, яким є свобода й добре імя одиниці, яка при теперішньому законодавстві не може рахувати навіть на той сумнівної вартости пластер, яким було давніше відшкодування зі скарбу держави за невинний арешт; крім того непотрібно збільшаємо буджет видатків на удержання арештованих.

Дальше вважаю недопускальним занадто велике обмежування числа канцелярійного персоналу, яке тепер переведено до неймовірних меж на території львівського апеляційного суду. Наказана суддям у карних справах ощадність у видатках на свідків, отже по змозі взивати лише двох (і такий свого часу мали ми обіжник), направду не веде до вискриття матеріяльної правди. Так само й у цивільних справах трудно вимагати від судді, щоб він у речинці, про який каже обіжник, скінчив справу без огляду на її заплутаність, передовсім при необсаджених етатах і перетяженні суддів.

Слушно вказав п. справоздавець на конечність гармонійних взаємин суддів, прокураторів і адвокатів. Тут промовець дав цілу низку прикладів, яка суха формалістика панує в польських судах і на які прикрости є наражені однаково судді як і адвокати, коли починають поводитись простіше, більш природно і по людськи. Вважаю, що повага суду залежить передовсім від внутрішньої вартости суддів, а ніколи від акуратного вбирання тог і беретів, ізоляції від адвокатури і т. п.

Зовсім раціонально підкреслив п. справоздавець, що коли присуд має бути безоглядно шанований, то вимір справедливости мусить змагати, щоби присуд був добрий і своїм внутрішним змістом переконував про свою слушність. Тут приходять мені на думку два моменти: передовсім тліваюче від повних тоньох літ вида-

чювання зі судів присяжних (на просторі львівської апеляції) сільського елементу, в наших сторонах здебільша українського, а дальше політика виміру кар у т. зв. політичних процесах.

Особисто стою найдальше від всяких нелегальних організацій, передовсім від т. зв. ОУН. Проте мені доручено оборону з уряду в одному процесі здогадних членів тої організації. Рішаючий про кару предсідник зовсім отверто зажадав від мене, щоб я вплинув на клієнті, який — мимоходом кажучи — в чотири очі запевнював мене найрішучіше, що в справі не брав ніякої участи, щоб він признався до вини, а тоді вимірить йому дрібну кару, „лише" трилітню. З уваги на те, що клієнт не признався, кара винесла 13 літ! Розумію, що оборона держави перед державними злочинцями мусить бути безоглядна, втім слід зберігати якусь пропорцію між провиною та карою. Адже той молодий хлопець чи дівчина, яких молоді уми запалились, — може безкритично, змістом якоїсь нелегальної книжки чи часопису, — після потрясення карою, що її нераз попередило виказання дуже неетичних поступків провідників підземелля, — може в недалекому часі прозріти і вернутись до позитивної, конструктивної громадянської праці. Тут навіть додаткові кари позбавлення громадянських прав треба стосувати дуже оглядно.

Переходжу до дуже болючої справи пошанування мовного закону в судівництві й нотаріяті на просторі львівської апеляції та персональної політики при обсаді становищ суддів, канцелярійних урядовців у нотаріяті, вреші при іменуванні судових знавців.

Всупереч виразному приписові від літ на просторі львівського апеляційного суду ніяка українська сторона (хіба за дуже нечисленними, мені незнаними випадками) не дістала ніякого оречення в українській мові, хоча цього згідно зі законом домагалася. У сьогоднішніх умовинах це річ просто невикональна, бо тепер вже майже нема судейського ані урядничого персоналу, що володів би українською мовою, адже в ніякому суді нема ні одної машини до писання з українською азбукою. Доходить до того, що останніми часами множаться випадки, де через незнання мови навіть присяги нема кому відібрати від сторони або свідка в їх рідній українській мові.

А чейже кардинальною вимогою належного виміру справедливости є знання мови населення!

Коли йде про участь українського елементу в судівництві, нотаріяті і на листах судових знавців на просторі львівського апеляційного суду, то слід зазначити просто ідеальне „відукраїнщення" тих відділів прилюдної служби. Великі „заслуги" у цьому напрямі поклав бувший президент того суду. А чейже було там чимало людей направду льояльних супроти держави, які глибоко відчули кривду передчасногоземеритування або звільнення без емеритури. Ці „чистки" були такі основні і так далекосягаючі, що навіть по виході з публичної служби досягла усунених консеквенція тих звільнень. Знаю офіціяла, в якого одиноким політикум було греко-католицьке віроісповідання.

З лист судових знавців счеркнено майже всі особи української національности, хоч признано їх високі фахові кваліфікації та безсумнівну державну льояльність.

Хочу ще згадати коротко про нотаріят.

З огляду на надзвичайно високі нотаріяльні оплати примус нотаріяльного акту доводить до дикого обороту землею серед сільського населення, яке в теперішніх умовинах не може платити за конечний нотаріяльний акт рівновартости чверть і навіть пів морга ґрунту. Які наслідки тієї анархії повстають у терені, може ілюструвати карний реєстр котрогонебудь суду в простору львівської апеляції.

Започаткована за часів попереднього предсідника львівського апеляційного суду комасація нотаріяльних канцелярій довела до неадорового шрубування цін за канцелярійні чинности, позбавляючи рівночасно ряд канцелярійних працівників хліба, при чому стрінуло це у великому відсотку український елемент.

Персональне викидання людей з нотаріяту, яке в тій ділянці переводив попередній предсідник львівської апеляції, довело до усунення ряду дуже вартісних одиниць у силі віку, зовсім льояльних супроти держави, лише через їх приналежність до української національности. Обсаджування посад нотарів емеритованими урядовцями витворює безнадійний стан для фахового нотаріяльного доросту, не оправдуючи зовсім під фаховим оглядом нотаріяльної діяльности.

Розумію, що в теперішній стадії важко привернути компетенцію судів з поминенням комірників для екзекуційного відділу, але мушу звернути увагу на недопускальні практики при множенні коштів комірників підчас стягання дрібних належностей, передовсім т. зв. урядівок. Для стягнення 50 або 80 сот. для рільника, що часто не має на сіль і нафту, зростає кільказолотовий кошт.

Вкінці я бажав би вказати на те, що не лицює, щоби вязниця, залежно від того, чи є гірше або краще вивінувана, чи находиться у маляричній околиці, могла становити загострювання присудів, непередбачене ані в законі, ані в даному присуді. А чейже такою вязницею є тюрма на Святому Хресті, щодо якої вже Комісія Високого Сойму з 1923 р. під проводом посла Тугута ствердила, що слід цю вязницю якнайскоріше зліквідувати.

З відчитової салі.

ПРОФ. Д-Р МИК. ЧУБАТИЙ: *„Східні та західні впливи в історії української Церкви"*. XI-ий академічний вечір.

Дня 16. ц. м. проф. д-р Микола Чубатий виголосив дуже цікавий реферат п. н. „Східні та західні впливи в історії української Церкви". Ті впливи ділають ще й тепер не тільки в житті Церкви, але й Нації. З одної сторони світ византійсько-московський, з другої латино-польський ділали раз сильніше, раз слабше, раз корисно, раз шкідливо для нашої Церкви.

В домонгольській добі і в 17. ст. ті впливи були корисні, бо мали багато животних нац. і культурних сил. Одначе у 18. і 19. ст. чужі впливи залили нашу слабу тоді Церкву. Найхарактерніша риса української національної культури, як окремої від російської та польської, це органічне та синтетичне сполення двох культурних світів, сходу й заходу. В усіх ділянках церковно-культурного життя на Україні греко-византійська культура стала в нас основою. З другого боку були живі звязки з Німеччиною та Скандинавією. Все таки наша Церква в домонгольській добі різнилася значно від свого прототипу — византійської Церкви. На византійськім підложжі укладалися синтетично різні культурні елементи. Київська митрополія мала бути залежна не тільки від патріярха, але й від цісаря. Одначе наша державна влада забороняла це. Папа не вимагав того для свого цісаря. Тому українська влада не потурала залежности нашої Церкви від цареródського патріярхату і відкривала широко ворота для західних впливів. Чим сильніша була наша державна влада, тим менша була залежність нашої Церкви від Царгороду, і навпаки. Церковний роздор утревалився на Україні 1104. р. за Святополка, підчас половецьких наїздів, у часі найбільшого ослаблення Київської Держави. Багато прикладів свідчить, що Русь брала активну участь у житті християнської спільноти народів Заходу. Наші князі й духовенство були за повним усамостійненням нашої Церкви від Византії.

Наша Церква під впливом тих двох течій зачала оформлюватися в окремий церковно-культурний тип і в синтезі Сходу й Заходу здобувала своє власне церковно-культурне „я". Крім того наша Церква набрала багато національних прикмет. Різко за Церква [illegible] так в характером нації, як на Україні. Поділ нашої Церкви віддовідав поділові на удільні князівства. Побіч князів землі були князі Церкви. Роля київського митрополита була подібна до ролі великого київського князя. Він мав упрівнення патріярха. Київська митрополія найкраще вязала розбиту Українську Землю в одно.

З прилученням Галичини до Польщі відносини змінились основно. Зачалися сильні атаки римського католицизму на нашу Церкву. На Заході не було зрозуміння для справи обєднання української Церкви з Римом. Замісць обєднання, проповідано заведення відразу римського католицизму. Заведено низку латинських єпископств: у Перемишлі, Холмі, Володимирі, Луцьку, поставлено римо-кат. галицького митрополита. Нашій Церкві накинено боротьбу за власне істнування. Тут ішло не так про віру, як про насадження іншої, чужої форми церковного життя. Як реакція наша Церква зачала шукати звязків з Византією. Для самооборони повстали братства. Не маючи опіки держави, наша Церква попала в залежність від світських, від нашої шляхти. Так повстав своєрідний громадянський папізм, що довів до соборности в Церкві, засади, що світські можуть брати участь у соборах і вирішувати чисто церковні справи. Ідея соборности повстала в часі слабости нашої церкви і окріпла під впливом протестантизму. Вона внесла анархію і хаос. Щоби окріпити нашу Церкву, провідні церковні круги зачали думати про релігійну унію з Римом. Велику ролю в підготові унії відіграв Константин Острожський, хоч ще не зовсім вияснені його заходи. Одначе і невзединена Церква приняла деякі катол. звірці, як це робив митрополит Петро Могила. Від 18. ст. українська православна церква підпала під московський вплив і втратила свій національний характер. Унія, звана Потієвою, мала через обєднання з Римом звязатися з катол. Заходом, але рівночасно не затратити церковно-культурних індивідуальностей рідної Церкви.

У 18. ст. настало й оплатинщення і спольщення. Верхи нашої Церкви відчужились так від народу, що Церква перестала бути для нього рідною. Тому так скоро, бо за 25 літ, Росія перетягнула на православія понад 10 мілінів українців і білорусів. Не було серед верхів тодішньої нашої Церкви кандидатів на мучеників за унію. До поборювання златинщеної унії російський уряд дуже вручно вжив свідомих українських духовників, як Ю. Кониський, Мелхиседек, Яворський, Ґарзадій та ін. Унія лишилась тільки в Галичині. За 150 літ її істнування були змагання з одного боку златинщити і спольонізувати її, з другого боку — зросійщити. На щастя, створено галицьку митрополію з правами київської.

Перед нашою Церквою такі вигляди на майбутнє: 1) поглибити наш звязок віри з Апост. Столицею, бо це відділяє нас різко від московського благочестія; 2) берегти ті правні форми нашої Церкви, що сягають старо-київської традиції. Це передовсім провідна роля митрополії в нашій Церкві, бо по упадку нашої державности — це наймогутніший чинник консолідації не тільки нашої Церкви, але й Нації; 3) не треба вводити до нашого обряду латинських ані московсько-суздальських декорацій, тільки плекати старі наші традиції з першої половини 17. ст.; 4) наш обряд з огляду на його місію на Вел. Україні треба пробити східно-стилевим у рішнім напрямі; 5) в господарських причинах треба подумати над обережною реформою календаря; 6) наша дійсність каже застановитися над справою целібату. Це все може вирішити тільки соміствий синод цілої Галицької Церковної Провінції.

В живій дискусії промовляли: д-р І. Копач, о. Р. Лукань ЧСВВ, о. мітрат д-р Й. Сліпий, ред. В. Глібовицький, д-р К. Чехович, радн. В. Левицький, о. д-р М. Конрад і два православні волиняки: Мостович і Середюк. Вкінці відповідав усім прелегент.

Реферат проф. д-ра Чубатого викликав величезне зацікавлення і повинен бути, з уваги на живу й актуальну тему, якнайскорше опублікований. Слухачів понад 150.

—о—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Наради мадярських монархістів відбулися на замку Габсбургів у Штенокерзель, в присутности повновласника архикнязя Отона. Зачувати, буцімто брали у них участь представники французького політичного світа.

Переслухують Блюма. Слідчий суддя переслухав учора перший раз деп. Блюма в його мешканні. Блюм відмовив усяких зізнань, які особи напали були на нього і заявив, що не думає виступати зі скаргою на них.

Бельгійська публічна опінія проти Франції. Група фламандських послів і сенаторів католицької партії ухвалила демонстраційний внесок, звернений проти бельгійсько-французького договору з 1920 р. Ухвала фламандських католиків — це вислід кампанії, яку ведуть вони від деякого часу. Внесок стверджує, що дотеперішні випадки далеко випередили французько-бельгійський договір з 1920 р. Він не дає нічого для безпеки Бельгії, тому його слід в інтересі краю якнайскорше уневажнити.

Продовження закону про невтральність Злучених Держав приняв — після парляменту — і сенат.

Болгарський король у Югославії. До Білгороду приїхав болгарський король Борис. В товаристві регента кн. Павла й королевої матери Марії він зложив вінок на гробі короля Олександра.

Діяльність італійської дипльоматії. Віцеміністер закорд. справ Сувіч відбув нараду з німецьким амбасадором фон Гесселем, що негайно відїхав до Берліна, а Сувіч поїхав до Фльоренції, побачитись з австрійським міністром закордонних справ Берґен-Вальденеґом. Муссоліні приняв сера Еріка Друммонда.

Кріваве жниво. Урядовий італійський комунікат стверджує, що абісинські втрати у бою під Ендерта дуже великі. Там, де абісинці намагалися ставити спротив італійській офензиві, залишили терен застелений трупами. Можна нарахувати від 5.000 до 6.000 убитих, двічі стільки ранених, багато полонених. Між італійцями вбитих 12 старшин, 122 вояків, ранених 24 старшин, 499 вояків; між еритрейськими аскарями вбитих 54, ранених 76. З великого числа літаків, що брали участь в боях, один не вернувся до бази. Летуни не дають спокою втікаючим, що завертають на полудне.

Совітсько-румунський договір, торговельний та платничий, підписали в Букарешті; є у ньому клявзуля найбільш упривілейоної нації. Це перший договір між цими двома державами.

Протест проти арештувань католицьких діячів не священників зложив німецькому урядові папський нунцій Орсеніґо.

Литовсько-німецькі переговори вестимуться не у Ковні — як досі думали — лише у Берліні.

Абісинці поширюють вістки про перемогу на півдні і твердять, що італійська перемога під Макале не була така велика.

У польській державі є 100 тисяч дітей недорозвинених: калік та ідіотів. Це жертви алькоголізму батьків.

Українське Протиалькогольне Товариство „Відродження“.

ПРЕЗИДЕНТ МОСЦІЦЬКИЙ ПОМИЛУВАВ Б. ПОСЛА ПРАГЕРА.

ВАРШАВА, 19. II. ПАТ. На внесення міністра справедливости президент держави подарував решту невідсидженої кари бувшому послові адв. Праґерові, привернув йому втрачені права та содарував наслідки кари, скреслюючи в реєстрів згадку про присуд.

У четвер 20. ц. м. адв. Праґера звільнять із вязниці.

НОВИНКИ.

— **Футра,** всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліян Глушівський, пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 254-46. 10 110—;

— **Косметичний Інститут „ЕВА“, Львів, ул. Листопада ч. 32, II. п.** Відмолоджує і попровляє найбільше знищені цери та виконує всі косметичні заходи для Пань і Панів. Ціни поміркованні. Значні знижки в абонаментах і для П. Т. Студенток і Студентів. На складі пудри і креми. 7—20

— **Машини до писання і до шиття** всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направа машин всяких систем поручає **Юліян Ломага — Львів, ул. Вєлова 11.** Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 16-115

— **В Українському Лікарському Товаристві,** Підвалля 7, відбудуться в пятницю 21. лютого сходини членів з рефератом д-ра Н. Лукіяновича п. з. Paralysis agitans genuina i paralysis agitans post encephalitidem з демонстраціями хорих. 1151

— **Піврічні пописи елевів Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка** у Львові відбудуться в днях 20. лютого в год. 20-тій у великій салі Муз. Т-ва (вищі роки і концертовий курс) і 24 лютого в год. 19-тій в малій салі Муз. Тов-а (середні роки). Вступ вільний. Програмка 50 сот. Пописи елевів кляс ритмічної гімнастики і мистецької декламації відбудуться з початком березня.

— **На Велику Маскараду** 22-го ц. м. у салях „Народнього Дому“ наші мистці вже почали приготовляти декорації. Забава йде під знаком ощадности. Пані не повинні купувати дорогих костюмів, а з дешевих матерій скласти собі дотепну легку маску, за яку можна дістати одну з цінних нагород.

— **В Українському Науковому Інституті в Берліні** виголосить у пятницю, 21. ц. м. д-р А. Трофимович німецький виклад на тему: „Боги передхристиянської України“. Початок 8 веч.

— **Деля Ліпинська,** славна пісенькарка та пародистка, дає тільки єдиний вечір 21-го ц. м. у салі Музичного Т-ва у Львові. У програму входять твори сучасних письменників з обрамами гумору та сатири. Артистка виступить у барвистих костюмах. 25-го ц. м. у тій самій салі виступить відомий хор Дана із солістами М. Фоґґа і А. Висоцьким.

— **Засідання Фільольогічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка** відбудеться в суботу 22. лютого у 18. год. в бібліотеці. На порядку дня: 1. Гості з України між галичанами

С. СЕВЕРИНА ЧСВВ.

МІЖ ЗЕМЛЯКАМИ ЗА ОКЕАНОМ.

Розстаюсь із Львовом. — У Льондоні. — На кораблі.

Враження ці переслала нам авторка ще влітку минулого року. Містимо їх щойно тепер через надмір матеріялу, за що в Шан. Авторки просимо вибачення — Прим. Ред.

Мене взивають до уряду. Віддають пашпорт на виїзд до Америки. Тепер я певна, що за кілька тижнів попрощаю своїх і поїду за океан. Я вільна як птиця. Зупиняюся на вулиці, роздумую хвилину, входжу до трамваю та їду на Личаків. Йду на свіжу ще могилу нашої незабутньої лікарки бл. п. д-р Дарії Лежогубської-Чубатової. Вона там не сама спить. Біля неї спочиває її батько, дорогий директор нашої гімназії, знаний усім громадянам золотоустий о. Теодозій Лежогубський. Зупиняюсь на хвилину біля могили автора „Скошеного цвіту“ та його старшого сусіда Шашкевича, потім стаю коло памятника Франка. Всі тут годяться, всі сплять спокійним сном і снять про кращу долю батьківщини. Ще кілька кроків і я у стіп могили тих, з якими так гарно було працювати... Та їх уже нема. Була половина грудня. Обнажені з листя дерева шуміли, вітер виґравав якусь дивну мельодію, що розривала душу.

Зі зболілим серцем, із зацінпленими устами вернулась домів. У хаті стала вибирати і складати вишивки, призначені на виставу до Америки. Вибрала щонайкращі, хай світ побачить красу народнього мистецтва.

Другого січня 1935. р. покинула Львів. Мене відпровадив гурток пань. Жаль було їх прощати. В їх товаристві їхати було б краще. Кожна з них найшла би там за далеким океаном відповідну працю, кожна потрапила б дати багато нового й цінного заморським землякам.

Ще хвилина, поїзд рушає. Дивлюся через вікно і помалу трачу зперед очей паню Щуратову, ще раз мигнули лиця д-р Дешкевичевої, Гургулевої, Чижовичівної, останній з них інжиніру Пастернак. Ще хвилина і вони залишилися, я відїхала.

Третього січня я у Ґдині над морем. Дожидаю вантажного корабля. З огляду на куфри з вишивками вибрала дешевшу дорогу. Рух малий. Нас було семеро, аж сімо мале товариство; зате корабель нвантажений беконами для англійців.

З корабельною їздою я освоєна, їду вже вдруге до Америки та всеж чогось ніяково. Там, у манастирі, приготовлялися до різдвяних свят, вже навіть пекли, а я проведу Різдво на морі, так чогось дивно. Нарікати не смію, я-ж добровільно їду за океан зі своїми улюбленими вишивками, хочу придбати славу українській жінці, тож мушу все мужно перенести. Так наказував розум, але серця не навчив. Корабель рушив у дорогу аж вечором. На другий день розбурхалося море, на обілі не було нікого, ніхто не покидав каюти, море шаліло, кидало кораблем, як поменом. Так заїхали ми до кільонського каналу.

Ми віджили. З корабля приглядаємося німецьким селам; чути, як гавкали пси, аж тяжко вірити, що я на кораблі. Ще одна ніч і ми доїхали до Льондону. Пригадала я собі, що там у краю колядують; перед очами майнули села, закутані в загати хати, по селу несеться дитячий голос колядників, всюди біленько, по хатах тепло, всюди радість, бо на землю зрийшов Той, що пригортає всі зболілі серця, яким земне щастя в темній скрилось гріб. Ковтаю сльози. Ранок. Ми під Льондоном. По мене прийшов корабельний агент. Питається, в який готель хочу заїхати. „До католицького“ — відповідаю. Мене завезли до гарного будинку, але внутрі пожалься Боже, не вірю, що я в Льондоні. В кімнаті холод, печі нема, постіль нечиста. На ніч майже не роздягалася, жах торкнутися ковдри, вона бідна могла би також спочати в якомусь музеї.

Побут у Льондоні стараюся використати. Оглядаю місто, що своїм темпом життя пригадує Ню Йорк, тільки на кожному кроці відчувається старинну культуру. Незатертий спомин залишив Британський Музей. Стою мов зачарована перед творами людського духа зперед десяток тисяч літ. У музею я звернула увагу на одну стару паню, що привела сюди свою внучку, може десятилітню дівчинку й уже заздалегідь знайомила її зі світовим мистецтвом. Мабуть привчала дівчинку від дитинства цінити працю великих попередників. Третього дня телефонічно повідомили мене, що треба лагодитися в дальшу дорогу.

За пару годин сиджу вже з авті.

Переїзджаю мрячний Льондон. Вже доходило полудне, а всюди світилися електричні світла. Аж тепер я зрозуміла, що значать льондонські мряки. Рух, гамір, люди спішаться; серед сотні авт я побачила диво. Якийсь англійський мужик сидів на возі з навозом і преспокійно їхав. Коні сильні, віз такий самий, як по наших дворах. Він в капелюсі, хоч це вже був дев'ятий січня. Входжу до льокальки, як вже час до пристані. Льокалька подібна до готелю. Зовсім неогрівана. Я дуже змерзла, аж дзвонила зубами. Переїзджаємо поля. Цікаво, що довкруги білів легенький сніжок, а подекуди на долинах пасуться корови, зеленіють каляфіори. А в нас, як довідалася я в Америці, тріскучі морози.

В четвертій годині я знову на кораблі. Заки оглянулися, корабель відплив на море. Звернулася ще раз у сторону суші і сказала: Бувай здорова стара Европо!

На кораблі була байдужа; всі були чужі, з ніким не говорила, мала зі собою різні журнали й часописи, що їх набрав директор Рідної Школи п. Сиротюк, защо йому я дякувала. На другий день почалася буря, але корабель не давався; всі говорили, що таких бурей не було давно, та я не перейналася вічним. — „що трохи це й бабі“.

(Далі буде.)

ПРИСУДИ НА НАЦ. СОЦІЯЛІСТІВ В АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 19. 2. ПАТ. Останніми днями австрійські суди видали низку присудів, якими засудили членів тайної нац.-соціялістичної організації за протидержавну діяльність. Суд присяглих у Відні засудив столярського челядника на 5 літ і приватного службовця на 10 літ тяжкої вязниці. Суд у Леобені засудив 4-х робітників на тяжку вязницю від 1—5 літ.

4-ВІДСОТКОВА КОНСОЛІДАЦІЙНА ПОЗИЧКА.

ВАРШАВА, 19. 2. ПАТ. У „Деннику Законів" з 19. лютого ц. р. ч. 12 міністер скарбу оголосив розпорядок про випуск 4-в.дсоткової консолідаційної позички та про умовини конверзії державних внутрішніх позичок. Консолідаційну позичку видадуть 15. травня ц. р. на квоту 600 міліонів золотих у золоті в облігаціях на показчика по 50, 100, 500, 1.000, 5.000 і 10.000 золотих у золоті. Позичку сплачуватимуть до 15. травня 1982 р. починаючи від 15 листопада 1937 р. З тією метою льотерійне тягнення частини облігацій позички відбуватиметься що 15. травня і 15. листопада кожного року. Вильосовані числа облігацій оголосять у „Моніторі Польськім". Відсотки у висоті 4% платні що півроку за зворотом відповідних купонів 15. травня і 15. листопада. Від 15. липня ц. р. до 15. травня 1937 р. Банк Польський, Банк Господарства Крaєвого, Поштова Каса Ощадности, Державний Рільний Банк та їх відділи і каси скарбових урядів будуть вимінювати на облігації 4-відсоткової консолідаційної позички у відношенні 100 за 100 облігації тяжких позичок: 1) 5-відсоткової державної земельної ренти І. серії з купоном платним 1. червня 1936; 2) 5½ відсоткової будівельної позички II. серії з купоном, платним 15. вересня 1936 р.; 3) 5-відсоткової державної довічної ренти І. серії з купоном, платним 15. грудня 1936 р.; 4) 4-в дсоткової премійної інвестиційної позички, 3-відсоткової премійної будівельної позички І. серії та 6-відсоткової інвестиційної позички без ніяких купонів і 5) 6-відсоткової „доларової" позички з усіми купонами, платними після 15. січня 1936 р. починаючи від купону платного 1. липня 1936 р., але тільки первісних власників або осіб, які дістали ці облігації на основі відступлення згідно з постановами закону.

1870—72 рр. (реф. д-ра К. Студинського). 2. Про події говорів Підкарпатської Руси (реф. д-ра І. Панькевича (зреферує д-р В. Сімович). 3. Біжучі справи. — Засідання Комісії Літературознавства при Фільол. Секції відбудеться 28-го ц. м. в год. 6.

— Україніка. В журналі „Gleanings in Bee Culture", що виходить у Медіна, стейт Огайо, Злуч. Держави П. Ам., вміщена стаття Миколи Гайдака п. н. „Розвиток українського пасічництва. Петро Прокопович, піонір-пасічник та як він пропагував пасічництво у свому часі". В нотці до статті поміщено замітку про український етногр. територію й історію наших визвольних змагань. У статті вміщено образки винаходів Прокоповича і портрет автора враз з його біогр. даними.

— Запальнички по 2 зол. Зачувати, що стемплева оплата від запальничок буде устійнена на 1 зол., якщо на це зголиться сірниковий монополь. В торговлі остемпльовані запальнички мають коштувати разом зі стемплем 2 зол.

— Історія одного дзвона. Російські війська, відступаючи в 1915 р. на схід, забрали із дзвіниці при церкві в Красному пов. Золочів гарний дзвін ваги 900 кг., щоб перетопити його на гармати. Дзвін опинився в Одесі, звідки австрійські війська в 1918 р. відтранспортували його разом з іншими дзвонами назад до Галичини. Люди з Красного пізнали його на головному дворці у Львові, але заки змогли його відобрати, дзвін опинився на костелі св. Єлисавети у Львові. На домагання гр.-кат. парохії в Красному, як його власника пробоще костела заявив, що дзвона не віддасть, бо дістав його від польського війська, яке заміняло його за якісь будівельні матеріяли. На тім скінчилося і дзвін із церкви в Красному дзвонить дальше на костелі св. Єлисавети у Львові. Парохіяни з Красного не дістали за нього навіть ніякого відшкодування.

— Погоня за скаженим псом у Львові. В середу 19. лютого ц. р. на вул. Сонішній появився скажений пес-вовчур, який швидко минув вул. Шпитальну, Казимирівську, пл. Голуховських і побіг вул. Легіонів. По дорозі покусав кільканадцять осіб і подер на них одежу. За псом бігла юрба людей, поліцай і старшина з револьверами, але не стріляли, щоб не зранити кого з прохожих. Щойно на пл. Марійській пса вбив залізною палицею 16-літній Володимир Заблоцький з Жорнисьх пов. Городок. Секція виявила, що вбитий пес був скажений. Дотепер зголосилося до ратункової станції пять осіб, яких скажений пес покусав коло В. Театру. Влада взиває покусаних, щоб негайно зголосилися до фізикату при вул. Бурлярда. Там має зголоситися теж власник скаженого пса під відповідальністю закону.

— Львівська хроніка. Біля палестинського бюра при вул. Коперника якісь два ошуканці виманили від Ківи Сігаль із Залозець 100 зол. і 10 долярів. — З мешкання Казимири Сочка при вул. Томіцького вкрали злодії різні речі вартости 8.220 зол.

— Фільмовий досвід із псами. Париський психольогічний інститут виступив з проєктом уладити фільмові сеанси для псів, щоби знайти причинки до психольогії цих звірят, їх почувань і т. п. Цю думку зреалізували в Льондоні. Пси поводилися спершу дуже спокійно, але згодом почали непокоїтись, аж врешті всі кинулись на екран і подерли його на шматки.

— Шотляндський Ляндру повис на шибениці. У шотляндському містечку Селькірк повис на шибениці у вівторок 18. лютого ц. р. 43-літній Гільберт Сандей, шотляндський Ляндру, який убив чотири жінки. Злочинець не хотів сповідатися кажучи, що „і так піде до пекла". Перед смертю цілу ніч співав. Під шибеницею заявив прокураторові: „Я вбив — як ви кажете — чотири а може навіть і більше жінок. Зрештою, що буду вам оповідати. Сушіть собі голову самі, може тоді пізнаєте мій злочин".

ПО ДОРОЗІ ЖИТТЯ.

Як пан Ян із Львова про гуцулів оповідав.

В останніх часах раз-у-раз читаємо на сторінках нашої преси нарікання на Польське Радіо. Мовляв, Москва має час і змогу говорити до всіх народів, навіть до африканських племен, їхньою мовою, а Польське Радіо, що має стільки українських абонентів, ніяк не може спромогтися на українські „галиції".

Чи це не переборщені претенсії? Річ пресінь не у формі, але в змісті. Важне, щоб Польське Радіо якнайбільше уваги присвячувало українському життю, нашим звичаям, літературі і т. д. А що ті „галиції" будуть виголошувані в польській мові! Боже мій! Поляки хотять знайомитись із нашим життям, для цього і це роблять.

Мушу ствердити, що поведінка Польського Радія під тим оглядом цілком коректна.

На доказ наведу минулу неділю.

У вечірніх годинах мав у циклю „Мандрунямо" виклад якийсь високовчений пан, Ян Болеслав Ліґочи(ь)ський на тему: „На Гуцульщині". Цікавий, науково обґрунтований і ревеляційний виклад, що зочинався таким класичним реченням: „Карпати замешкує первісне плем'я, ґуралі Східної Малопольщі, гуцулами звані.

Правда, як гарно сказане?

І говорив цей пан Ян із Львова ще цікавіші речі. Якто в усіх сторін світу збігалися на Гуцульщину „кримінальні злочинці", як завели „расу турецьких копиків", як попадавали собі чужі, головно румунські назвиська. Та не тільки назвиська взяли від румунів. Все інше також румунське. Стиль в будівництві, назви місцевостей, —одним словом „Романія маре" згідно з науковими тезами цього славного львівського етнольоґа повинна сягати щонайменше до Делятина. Яка шкода, що цього всього не знав в листопаді 1918 року ґен. Задік, а то був би ніяк не віддав так добровільно Гуцульщини.

А як цей пан Ян зі Львова презентував пізнав гуцульські звичаї, з якою пікантерією оповідав про „любаски", про гуцулів, що дякують за подарені папіроски словами „Многая літа" — (шкода, що не співають), що — слухаєш і не наслухаєшся.

Виклад був ілюстрований двома грамофоновими кружками.

Думаю, що коли якийсь „дальо" слухав ці високовчені елякубрації пана Яна зі Львова, то певне погадав собі: „Файно цес пан вігукував але..."

Треба би вреванжуватись. Хочби для самої куртуазії. Говорив поляк про „ґуралів Східної Малопольщі", повинен тепер українець виголосити антропольогічний виклад на тему „ґуралів Західної Малопольщі", що замешкують прекрасні Татри, за які тому 16 літ пом. проф. Бальцер мусів зводити гомеричні бої, бо мали бути передані Чехословаччині. Виклад може бути той сам, що його мав пан Ян, тільки треба би слово румун заступити словом словак, а „Многая літа" — „Сто лят нех жие нам...!"

Гадаю, що Польське Радіо повинно на цей куртуазійний жест згодитися.

Не-Тиберій Горобець.

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. З приводу непогоди не відбулися мечеві змагання за мистецтво ліги між дружинами: Славія — Спарта. Змагання інших дружин відбувалися на дуже непридатних грищах. Вислідн недільних змагань такі: Находь — Теплiцер Ф. К. 4:1 (1:1); С. К. Пільзен — Нім. Ф. Кл. Зоац 11:1 (3:0); Жіленське — Братислава 1:1 (1:0); Кладно — Вікторія Пільзен 1:0 (0:0) і Простейов — Колін 7:1 (3:1).

АВСТРІЯ. Адміра — Рапід 6:5; Вієнна — Спортклюб 3:0; Ф. Ц. Він — Векер 1:1; Флорідсдорфер — Фаворітнер 5:2; ВАЦ — Лібертас 2:0; Австрія — Гакоаг 2:1.

МАДЯРЩИНА. Гунгарія — Цугльо 3:2; Ференцварош — Терекеш 8:1; Уйпешт — Атілля 4:0; Кішпешт — Сеґед 2:1; Бочкай — Шальґотарян 3:1; Будафок — Фебус 3:2; ІІІ. Округа — Будаї 1:0.

Спорт.

ПІНҐ-ПОНҐ У СТАНИСЛАВОВІ.

Мин. неділі відбулись пінґпонгові змагання між Ревером і репрезентацією Станиславова. В репрезентації грав Бурделюк з Пролому, який по гострій і завзятій боротьбі програв з Серафином 23:21, 21:18. Змагання виграла Ревера 7:3.

Гаківка.

Відбулись тут перші змагання в гаківці Ревера — Гакоаг, які покінчились заслуженою виграною Ревери 9:1.

Б. Л.

Листування Редакції.

„Чорний Крук". У суботу 22. ц. м. будьте найпізніше до год. 6. вечір у Львові на місці, бо потрібна легітимація.

Театри

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Східниця:

19. II. „Дівча з Маслосоюзу".
20. II. „Отаман Пісня".
21. II. „Лев з Абісинії".
23. II. „Гори говорять".

Великий Міський Театр.

Четвер, 20. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт" бонова вистава.

Пятниця, 21. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Трафіка пані генералової".

Субота, 22. II. год. 8. веч. Аб. 10. „Пер Ґінт".

Неділя, 23. лютого. год. 3.30 попол. „Пригода в Ґранд Ґотелю" з І. Кульчицькою.

Театр Різнородностей.

Субота, 22. II год 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Каріера" з Мартою Еґерт.
АТЛЯНТИК: „Ц. К. вальс".
ВАНДА: „Смерть відпочиває", „Створена для кохання".
ҐРАЖИНА: „Кохай тільки мене".
КАСИНО: „Почалося від цілунку" (Джон Крефорд).
КОЛІЗЕЙ: „Капітан Сорель і син", рев і „Усмix под сею.
КОПЕРНИК: „Кете нина" Фр. Гааль).
МАРИЕЛЬКА: „Збіглець із Яви".
МІРАЖ: „ІІ шампанська ніч", „Ясноокий день-телеграт.
МУЗА: „Сон літньої ночі" на осн. Шекспіра.

ПАН: „Фаїн і Фляп як індійські піхотинці“, „Віденські ночі“.
ПАКС: „Тунель“.
ПАЛЯС: „Дівча з Будапешту“.
РАЙ: „Дедик на фронті“ (Дивма).
СВІТ: „Пісня козака“.
СТИЛЕ Е: „Весільна ніч“ (з Анною Стен) і ревія „Кохаймося!“
ТЕНЧА: „Паві та шофер“ віденська комедія.
ТОН: „Зов диких“.
УТІХА: „20.000 літ у Сінг-Сінг“ і ревія.
ХИМЕРА: „Метрополітен“ (з Льоренсом Тибетом).

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Тироль.

Закордонне радіо.

Четвер, 20. лютого 1936.

Відень (506,8) 11.30 Комедія на світовій сцені, 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Казки для дітей 17.35 Сучасна музика, 18.40 Далекі краї (Московське посольство гр. Жиґи. Герберштайна), 20.45 „Пригода в Гренландії“ сцени, 22.10 Година Єне-Губая, **Берлін** (356,7) 20.10 Суїта радости, 21.00 Весела лекція про вміння бути веселим, **Кельн** (455,9) 18.00 Музика, **Ляйпціг** (382,2) 12.00 Концерт, 16.20 Музика на сопран і флет, **Мінхен** (405,4) 10.15 Нар. пісні, 13.15 Орхестра, 17.00 Концерт, **Будапешт** (549,5) 13.45 Амалія Гезе співає в супр. фортепіяну, 17.30 Хор, 18.50 Циг. капеля, 22.20 Концерт орх., **Кошиці** (259,1) 18.00 **Для Закарпаття (Карпатські праліси; Українське попур.; Чвертьгодина для закордону)**, **Мор. Острава** (260,5) 12.35 Концерт, 17.30 Російська муз. збірка, **Мілано** (368.6) 19.50 Орг. концерт, 20.30 Кантата Двожака, 22.00 Фортепіян, **Париж** (1648) 18.00 Клясична година: „Ле Геоліє де Соа-мем“ Кальдерона, 21,00 мельодії, 21.45 Симф. концерт, **Прага** (470,2) 11.05 Джезова орхестра, 19.00 Смичк. квартет, 19.35 нар. концерт, 20.25 „Фаетон“ трагедія в 2 діях От. Тера, 22.15 Сальон. концерт, **Братислава** (298.8) 19.35 „Аїда“ оп. Верді, **Рим** (420,8) 15.40 „Алі Баба“ казка Гвальдія Ґієзи, муз. Пєтра Клявзетія, 21,35 Камер. муз.

Пятниця, 21. лютого 1936.

Відень (506,8) 10.20 Сцени із Шіллерового „Валенштайна“ для дітей, 12.00, 13.10 Концерт, 15.20 Бетовен: Тріо на два обої і трубку, 16.00 Оп. попурі, 17.30 Концерт, 19.45 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 12.00 Музика, 20.30 Концерт, **Кельн** (455,9) 16.00 Весела програма, **Ляйпціг** (382.2) 16,30 Танки 17-го століття, 18.00 Веселі мельодії, **Мінхен** (405,4) 12.00 Орхестра, 13.15 Концерт, **Будапешт** (549,5) 12.00 Фортепіян, 13.00 Сальонова орхестра, 17.00 Циганська капеля, 18.30 Арфа, 19.20 „Азра“ опера Задер-Сепа, **Кошиці** (259,1) 12.35 Орхестра, 18.00 Для Закарпаття, 19.55 „Живемо в 2000-ому році“ кабарет, **Мілано** (368.6) 17.00 Трансм. з Академії св. Сесилії, 21.00 Симф. концерт, **Париж** (1648) 18.30, 19.30 Симф. музика, 21.45 Концерт, **Прага** (470.2) 16.10 Військ. музика, 19.55 Комедії та ляльки — вес. вечір, 21.00 Орхестра, **Рим** (420.8) 17.00 Концерт (арфа), віолина, 20.35 Оперетка.

Львівське радіо.

Четвер, 20. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Родина інструментів, муз. поранок для молоді нар. шкіл, 13.00 Сонати з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Оп. фрагменти з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Оперетова музика, 16.00 Гуторочки Старого Доктора, авд. для дітей, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.45 Шлеські нар. пісні (міш. хор), 17.00 Про самоосвіту: Вміння пізнавання сусп. життя, 17.15 Байки в вик. камер. орх., 17.50 Про книжку Ст. Цвайґа „Еразм із Ротердаму“, 18.00 Фортепіяновий рецітал, 18.30 Перед туристичним зал. сезоном Сх. Галичини, 18.40 Туристичний інформатор, 18.45 Россіні: „Вільгельм Тель“ із гр. пл., 19.00 Найновіша архітектура Львова, 19.20 Рекламовий концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Кві про кво — Рік 1925 радіокабарет Юр. Тепи, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Протилетунсько-газова оборона, 21.00 Театр Уяви: „Петро Плаксин“ сантиментальна поема Юл. Тувіма, 21.35 Пісні вик. Олена Квілева, 22.00 Концерт симф. голяндської музики, 23.05 Танк. музика з гр. пл.

Пятниця, 21. лютого 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для ст. дітей: „Прошений обід“ обр. Венедикта Герца, „Байки“ Ляфонтена. Пісеньки, 13.20 Концерт камер. орхестри, 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Мусоргський: „Образці з вистави“ з гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Зимова казка, — оповідання для дітей, 17.00 Відчит: Польські скарби, 17.15 Хвилина поезії: Поезії Святополка Карпінського, 17.20 Брамс: Квартет г-моль оп. 25, 17.40 Спортовий порадник, 17.50 Спів. рецітал Юр. Чаплицького в супр. форт., 18.20 Програмова скринька, 18.30 Суспільна хвилина, 18.35 Ґріґ: „Еротик“ із гр. пл., 18.40 Фейл.: Містер Піквік має сто літ, 18.55 Реклям. концерт, 19.05 Спортові вістки, 19.10 Снігoвий комунікат, 19.15 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.30 Симф. концерт, 21.50 Технічна скринька, 22.10 Маріян Рудніцький: Суїта танків і мельодій, (Шлемінська, Поплавський, Міхаловський, хор, орхестра), 22.40 Спортові вістки, 22.45 Танк. музика.

Радіокутик.

РАДІОФОНІЧНІ ЗІЗДИ.

У часі від 20. лютого до 6. березня ц. р. в Парижі відбудуться два радіофонічні зізди.

Першим з них буде звичайний Зізд Ради і Комісій Міжнародньої Радіофонічної Унії, присвячений обговоренню біжучих проблем цієї великої міжнародньої радієвої інституції, про цілі й завдання якої вже неодин раз писали.

Париський Зізд Унії займеться зокрема проблемами дальшої взаємної виміни міжнародніх програм, реформою статистики Унії, участю Унії в Міжнародній Париській Виставі в 1936 році та справами авторського права і грамофонового промислу в звязку із Брюссельською Конференцією, що торкалася ревізії Берлінської Конвенції авторського права.

Другим Зіздом буде Міжконтинентальна Конференція европейських радіофоній обєднаних у Міжнародній Радіофонічній Унії, з радіофоніями інших континентів, у першу чергу Північної Америки, потім Японії, Китаю, Австралії, Південно-Африканської Унії і ін. Ця конференція, скликана вперше матиме за завдання загальне й засадниче порозуміння радіофоній ріжних континентів у справах міжконтинентальної виміни програм та звязаними з цим технічними, правно-авторськими і правно-радієвими проблемами.

Треба сподіватися, що оскільки ця конференція допровадить до конкретного порозуміння, тоді зроблять перший крок до створення Всесвітньої Радієвої Ліги Націй.

НАЙДОРОЖЧИЙ КАПЕЛЮХ У СВІТІ.

Одною з нещоденних сензацій Сполучених Держав була недавня ліцитація, на якій капелюх головного спікера філядельфійської радіостанції був проданий за небувалу ціну 8.000 долярів. Цю незвичайну суму завдячувала спікеровська „біла панама“ автографам, поміщеним на ній найвидатнішими особами в світі.

Найславніші постаті із світу дипльоматичного, мистецького й наукового, що виступали перед мікрофоном філядельфійської радіостанції, клали на ній свої підписи і таким чином вона стала певного роду музейним експонатом.

Цей капелюх набув для своєї приватної збірки за 8.000 долярів один з американських міліонерів.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·55, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 99·00—101.00, чеські кор. 19.50—20.00, рум. леї 26.00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Доляри 9.02—9.06, Рублі 4.75—4·85, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.80; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 19-го лютого ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг.	масла десерового бльокового без опакування . .	2·70 зол.
1 кг.	масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50 „
1 кг.	масла дес. експорт. враз в експортовим опакуванням дає зачет по	2·75 „
1 л.	молока від 11. I. 1936	0·15 „
1 л.	сметани	0·75 „
1 к.	яєць	3·30 „

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 19. II. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвір'я птахоярні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл.	1·05 зол.
Курки товсті з остроґами 1. кл.	0.95 „
Індики, індички товсті 1. кл.	1.05 „
Пантарки товсті 1. кл.	1.15 „
Качки товщені 1. кл.	1.05 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ОСВІТНІЙ ІНСТРУКТОР з 4-літньою практикою вправний організатор, добрий режисер і бесідник, пошукує праці в культурно-освітній або господарській установі на провінції. Знає всю канцелярійну роботу і книговедення. Ласкаві оферти до „Діла“ для „Організатора“. 3·3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ інтеліґентної, лагідної панни до трьох малих дітей і до помочі пані дому. Письма враз з умовами слати: Н. Рудкова, п. Skwarzawa k/Złoczowa. 1149 2·2

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ уладженої кімнати з утриманням при інтеліґентній родині у Львові (найкраще в середмісті) від 26. лютого ц. р. Ірина Стецик, Борислав, Вольського 39. 1555 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ЦЕНТРАЛЯ ПАНЧІХ ПФАВ, Львів, Боїмів ч. 12 поручає найсильніші вироби найдешевше. 1003 15·20

ПОВЕРХОВА НОВА каменичка з 4 мешканнями, без такси, вільна 12 літ від податків, при трамваю, готівкою 18.000, банковий довг 12.000 зол.

ДВОПОВЕРХОВА камениця, повнокомфортова, без такси, бічна Листопада, готівкою 30.000, довг 38.000.

ОДНОПОВЕРХОВА камениця, комфортова, без такси, 13 літ вільна від податків, бічна Потоцького, готівкою 26.000, банк 10.000.

ДВОПОВЕРХОВА нова з 3 мешканнями, город, ґарне положення, готівкою 15.000 і довг 15.000.

ПОВЕРХОВА камениця з 2 мешканнями по 3 покої, комфортова, город без такси 28.000, готівка 20,000.

ПОЛОВИНА камениці нової, комфортової, вільне 3-кімнатне мешкання, бічна Калецької, ціна 19.000, готівка 15.000.

ДВОПОВЕРХОВА комфортова, нова, бічна Потоцького, 50.000 менше банковий довг 13.000. Комірне 5.600.

ДВОПОВЕРХОВА комфортова, нова, без такси, 250 сяжнів городу, готівка 25.000, банк 45.000 на 35 літ на 2 прц. Комірне 6.000.

ОДНОПОВЕРХОВА, нова, комфортова, без такси бічна Коперника, готівка 30.000 банк 10,000.

ПОЛОВИНА великої камениці передвоєнної вул. Академічна за 45.000.

ВІЛЛІ, ДОМИ, ПАРЦЕЛІ У ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ продає **„ТРАНСАКЦІЯ“** Львів, Длугоша 1, тел. 117-94. 1142 3·3

КАСА Вертгаймівська мала, античне ліжко магоневе. Склеп Романовича 9. 1153 1·3

РІЖНІ

СЯПО! Негайно подай адресу. Тиждень не дістаю відповіди. — Соня. 1150 2·3

ОСТЕРІГАЮ перед купном 30 проц. уділу в копальні вугілля в Мокротині від д-ра Михайла Войтовича у Львові, бо ті набув я цесією від д-ра Івана Яворського у Львові і рівночасно вношу судову скаргу. Львів 18. II. 1936. **Рудольф Павлишин**, Коломия, вул. Скорупки 22. 1154

Подяка.

В безмежнім горю, яке зіслав на нас Всевишній, забираючи нам незабутньо ж[illegible] шого Найдорожчого Татка, бл. п. о. **Андрія Гаврищака**, пароха Устя Зеленого виявлено памяти нашого Татка тільки пошани, а нам сердечного співчуття, що сил не стає, щоб як слід подякувати.

Дякуємо Всеч. о. дек. Гарасевичеві, [illegible] о. дек. Ракшинському та всім Отцям за участь у похоронах, зокрема оо. [illegible]нові, Припхanові, Придаткевичеві, Дерлиці, Гілеві та Білинському за щирі й теплі слова, що ними вони попрощали нашого незабутнього Татка на вічну путь. Щире теж дяка Учит. Зборові, Управі волосного і громадського уряду та всім парохіянам Устя й околиці за участь та поміч в уладженні похоронів. Дякуємо о. О[illegible]кові, пароховi Борщович і о. Лі[illegible]ському, пароховi Мшаниці, родинного села Покійного та всім парохіянам тих сіл за поминальні богослуження та сердечні вияви жалю і співчуття. Дякуємо Рідні, Другам і Знайомим, які щирим співчуттям старались розважити нас у тім безмежнім горю.

Інж. Ірина, м-р Клявдія Олесницькі
Оксана, Марта — доньки, м-р Роман
Олесницький, зять. 11[illegible]

ОГОЛОШЕННЯ.